

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
nutarimu Nr.

LIETUVOS HELSINKIO GRUPĖS METŲ MINĖJIMO 2026 METAIS PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Helsinkio grupės metų minėjimo 2026 metais planas (toliau – Planas) skirtas:

1.1. paminėti 1976 m. lapkričio 25 d. įsteigtos Lietuvos Helsinkio grupės (oficialus pavadinimas – Helsinkio susitarimų vykdymui remti Lietuvos visuomeninė grupė) 50-metį;

1.2. saugoti ir puoselėti istorinę atmintį ir įvairiomis priemonėmis (veiklomis) paminėti, įvertinti Lietuvos Helsinkio grupės įsteigimo ištakas, jos veiklą ir svarbą ginant žmogaus teises okupacinio režimo Lietuvoje sąlygomis;

1.3. išsamiau supažindinti ir dar kartą priminti visuomenei apie Lietuvos Helsinkio grupės narius ir asmenis, svariai prisidėjusius prie Lietuvos Helsinkio grupės veiklos, – drąsiai veikusius, dokumentavusius įvykius ir pasauliui viešinusius žmogaus teisių pažeidimus okupuotoje Lietuvoje.

2. Plano veiklos nurodytos priede.

II SKYRIUS TIKSLAI

3. Pagrindinis Plano tikslas – atskleisti ir pabrėžti Lietuvos Helsinkio grupės svarbą Lietuvos neginkluoto pasipriešinimo judėjimui.

4. Plano tikslai:

4.1. prisiminti ir pagerbti asmenis, aktyviai dalyvavusius Lietuvos Helsinkio grupės veikloje Lietuvos okupacijos sąlygomis ir Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo metu;

4.2. aktualizuoti ir įprasminti Lietuvos neginkluoto pasipriešinimo reikšmę atkuriant Lietuvos nepriklausomybę.

III SKYRIUS LAUKIAMŲ REZULTATAI

5. Numatoma, kad įgyvendinus Planą:

5.1. visuomenė išsamiau susipažins su Lietuvos Helsinkio grupės veikla ir ją vykdžiusiais asmenimis Lietuvos okupacijos sąlygomis ir Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo metu;

5.2. išsaugos informacijos apie Lietuvos Helsinkio grupę kiekis ir sklaidą;

5.3. bus įamžintas Lietuvos Helsinkio grupės veiklos Lietuvos okupacijos sąlygomis palikimas;

5.4. bus aktualizuota Lietuvos neginkluoto pasipriešinimo reikšmė atkuriant Lietuvos nepriklausomybę.

Lietuvos Helsinkio grupės metų minėjimo
2026 metais plano
priedas

**LIETUVOS HELSINKIO GRUPĖS METŲ MINĖJIMO
2026 METAIS PLANO VEIKLOS**

Eil. Nr.	Veiklos (projekto) pavadinimas	Atsakingas vykdytojas	Įvykdymo terminas
I SKYRIUS MINĖJIMAI, KONFERENCIJOS			
1.	Siekiant pažymėti disidentinio judėjimo ir Lietuvos neginkluoto pasipriešinimo svarbą, Vytauto Didžiojo universiteto Andrejaus Sacharovo demokratijos plėtros tyrimų centrui surengti 16-ąją tarptautinę Andrejaus Sacharovo mokslinę konferenciją	Vytauto Didžiojo universitetas	2026 m. gegužės mėn.
2.	Paminėti Lietuvos Helsinkio grupės (oficialus pavadinimas – Helsinkio susitarimų vykdymui remti Lietuvos visuomeninė grupė) įkūrimo 50-metį Lietuvos Respublikos Seimo posėdžio metu	Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija	2026 m. IV ketvirtis
3.	Suorganizuoti konferenciją „Neginkluotas pasipriešinimas totalitariniams režimams: kova už tautines ir religijos laisves bei žmogaus teises (XX a. antroji pusė – XXI a. pirmieji dešimtmečiai)“	Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (toliau – LGGRTC)	2026 m. IV ketvirtis
II SKYRIUS VIEŠINIMAS, LEIDYBA			
4.	Pasiūlyti Lietuvos bankui išleisti kolekcinę proginę monetą Lietuvos Helsinkio grupės įkūrimo 50-mečiui pažymėti	Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija	2024 m. IV ketvirtis
5.	Parengti ir įgyvendinti komunikacijos kampaniją, pristatančią Lietuvos Helsinkio grupės veiklą ir neginkluotą pasipriešinimą Lietuvoje	Krašto apsaugos ministerija	2026 m. I–IV ketvirčiai
6.	Išleisti leidinį „Lietuvos Helsinkio grupė: asmenybės, veikla, persekiojimai“	LGGRTC	2026 m. I–IV ketvirčiai

7.	Viešosios įstaigos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos radijo ir televizijos kanalų programose, interneto svetainėje www.lrt.lt skleisti informaciją apie Lietuvos Helsinkio grupės metų minėjimui skirtus renginius	Viešoji įstaiga Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija (toliau – LRT)	2026 m. I–IV ketvirčiai
8.	Sukurti ir LRT televizijos kanaluose transliuoti dvi programas, skirtas Lietuvos Helsinkio grupei atminti	LRT	2026 m. I–IV ketvirčiai
9.	Sukurti ir LRT radijo kanaluose transliuoti programą, skirtą Lietuvos Helsinkio grupei	LRT	2026 m. I–IV ketvirčiai
10.	Parengti edukacinį teminį pasakojimą apie Lietuvos Helsinkio grupę platformoje „eKultūra“	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka (toliau – Nacionalinė biblioteka)	2026 m. II–IV ketvirčiai
III SKYRIUS PARODOS			
11.	Siekiant puoselėti istorinę atmintį, parengti ir eksponuoti parodą apie Lietuvos Helsinkio grupę Vytauto Didžiojo karo muziejaus Laisvės kovų pažinimo centre Vilniuje	Vytauto Didžiojo karo muziejus; Krašto apsaugos ministerija	2026 m. II–III ketvirčiai
12.	Parengti virtualią parodą, skirtą Lietuvos Helsinkio grupės 50-mečiui	Lietuvos ypatingasis archyvas; Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba	2026 m. III–IV ketvirčiai
13.	Parengti kilnojamąją parodą lietuvių ir anglų kalbomis, skirtą Lietuvos Helsinkio grupės veiklos 50-mečiui įamžinti, organizuoti pristatymus ir ekspozicijas valstybės institucijose, švietimo ir kultūros įstaigose, bendruomenėse, pilietinio ir tautinio ugdymo renginiuose	LGGRTC	2026 m. III–IV ketvirčiai
IV SKYRIUS RENGINIAI, PROJEKTINĖ VEIKLA			
14.	Vytauto Didžiojo universiteto Andrejaus Sacharovo demokratijos plėtros tyrimų centrui atnaujinti ir pristatyti visuomenei pėsčiųjų maršrutus „Disidentų turas“ lietuvių ir anglų kalbomis	Vytauto Didžiojo universitetas	2026 m. I–IV ketvirčiai
15.	Inicijuoti bendrą renginį su Jungtinių Amerikos Valstijų Kongreso Helsinkio komisija, siekiant paminėti artėjančias Lietuvos Helsinkio grupės įkūrimo 50-ąsias metines	Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija	2026 m. I–IV ketvirčiai

16.	Siekiant Lietuvos Helsinkio grupės žinomumo didinimo, skleisti informaciją užsienyje, įtraukiant lietuvių bendruomenes užsienyje, Lietuvos diplomatinės atstovybes ir konsulines įstaigas	Užsienio reikalų ministerija	2026 m. I–IV ketvirčiai
17.	Organizuoti diskusiją ir parengti teminę ekspoziciją, aktualizuojančias Lietuvos Helsinkio grupės veiklą	Nacionalinė biblioteka	2026 m. II–IV ketvirčiai
18.	Suorganizuoti forumą arba apskritojo stalo diskusiją „Lietuvos neginkluoto pasipriešinimo reikšmė atkuriant Lietuvos nepriklausomybę“	Seimo kanceliarija	2026 m. III–IV ketvirčiai
19.	Organizuoti renginių, diskusijų ir kitų kultūrinės ir istorinės atminties iniciatyvų ciklą Lietuvos Helsinkio grupės, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio ir žmogaus teisių temomis Vytauto Didžiojo karo muziejaus Laisvės kovų pažinimo centre Vilniuje	Vytauto Didžiojo karo muziejus; Krašto apsaugos ministerija	2026 m. III–IV ketvirčiai
